

A JUMARTOK XII. A JUMARTOK EMLÍTÉSE A 20. SZÁZADBAN

Írta, fordította, szerkesztette: **Dr. Kenéz Árpád**
 Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.
 Eugene McCarthy PhD Jumarts:
 Horse-cows and donkey-cows
 című munkája alapján

Egy a Connecticut állambeli stratfordi ló-tehénről a bridgeporti Connecticut Evening Farmer (1910. november 14., 8. o., 5. oszlop) újság tesz említést „Szörnyszülött” címmel: „L. W. Warner olyan szörnyszülöttet vásárolt az istállójába Oregonból, amelynek ereiben ugyan tehénvér csordogált, de külső megjelenését tekintve egyértelműen a ló és az ökör tulajdonságait mutatja. Mr. Warner ki kívánja állítani e jószágot.”

A Seattle (Washington) városában megjelent Ranch című magazinban egy gazda a következő kérdést tette fel (1911. március 1., 11. o., 1. oszlop): „Kérdés – Megadná a lehetőséget, hogy ez megjelenhessen a Ranchban? Van egy üszöm, amely némileg természetellenes. A farka, mint a lóé; de leginkább az érdekelné, mivel hamarosan fejős tehén lesz, és a tőgyének csak az egyik oldala fejlődik. Mit tehetek, hogy a másik oldal is kifejlődjön? A. V. R. Colby, Wash.”

Egy ausztrál cikket is találhatunk, az új-dél-walesi Bombalában megjelenő Times (1912. november 22., 4. o., 1. oszlop) folyóiratból: „Egy rendkívüli természetellenességű állat született Mr. William Lynchnél, Rhine-Fallsban. Tíz nappal ezelőtt, egy olyan piebald csikó látott napvilágot, melynek egyik mellső lábán tehénhez hasonló pata volt, míg másik patája torz és felfelé fordult. Szegény kis teremtés csak a csuklóján

volt képes járni. A farka is inkább a tehénére, mintsem egy lóéra hasonlít. Mr. Lynch ki akarta selejtezni a jószágot, de azt tanácsolták neki, hogy ne tegye meg, hiszen később akár kiállítási célra is felhasználható lehet.”

A Doniphan (Missouri) városában megjelenő Ripley County Democrat 1913. augusztus 15-i számában (1. o., 3. oszlop) a következő rövid cikk volt olvasható: „Egy webb city-i férfi Senecában való tartózkodása alatt egy olyan csikót mutatott a Dispatch szerkesztőjének, amelynek a közönséges ügető lófajtákra jellemző paták helyett két tehénpatája volt.”

Kanadából is van tudomásunk újságcikkről. Az Ontario állambeli Windsor város Star újságának 1913. május 20-i számában az alábbi rövid közleményt olvashatjuk: „Kent megyében egy hasított patájú csikó született.”

Egy Osztrák-Magyar Monarchiabeli tudósítást is találni a Bregenzer Tagblattból (1915. március 17., 3. o.): „A friedingeri Werkmeister vendéglős istállójában lófejű borjú született. Ez a hímvárú szörnnyeteg mindössze 28 óráig élt.”

A Pilsner Tagblatt napilap 1917. június 4-i számában „Egy szörnnyeteg” címmel jelent meg egy rövid cikk: „A Buchau melletti Neuhofban, Albrecht Hum egyik tehene

olyan üszőborjút ellett, aminek hátsó lábai és a farka egy szamaréhoz volt hasonlatos. E szörnyszülött még mindig él, életerős és nagy szenzációt keltett.”

Szintén 1917-ben, az ausztriai Grazer Vorurtzeitung havilap októberi számában ez olvasható: „Félig borjú,

félig ló. 44 hetes vemhességet követően Alexander Hügel gazda neudorfi tehene olyan borjat ellett, melynek hátsó lábai és farka a lovakéra hasonlít. E jól fejlett szörny, még mindig életben van, és a szállítása nagyon nehézkesnek bizonyult.”

Mind a négy végtagon megjelenő polydactylia egy chilei félvér csikónál (Sapúlveda, 2011)

Új-Dél-Wales szövetségi állambeli esetek

McCarthy több ausztrál cikket is talált, amely torzszülött állatokról szól.

Az Inverell városában heti kétszer megjelenő Times újság 1922. február 3-i számában a következő közlemény olvasható „Egy szörnyszülött csikó” címmel: A Glen Elginben élő A. H. Woods úr birtokán egy különleges csikó szaladgál. Az egyik lába térdtől lefelé teljes egészében megegyezik egy borjúéval, beleértve a hasított patákat is. A körülbelül öt hónappal ezelőtt született csikót kézből nevelték fel.”

A muswellbrook-i Chronicle napilap 1925. október 2-án egy olyan állatról számolt be „A torz üsző” című írásában, amely lószerű tulajdonságokkal bírt: „Az állatvilág egyik legfurcsább szörnyszülöttje George Brooker úr birtokában van a Maitland Roadon, Singleton közelében. Az állat mára már 15 hónapos és nőivarú, néhány lóra jellemző tulajdonsággal. Például magas marja van, hátulja lejtős; az egyik hátsó lába a patáját tekintve a lovakéra emlékeztet; a rövid, bozontos farka csak fokozza az állat groteszk megjelenését. A szarvak éppen csak most kezdenek nőni; de ha az állat lehajtja a fejét és valaki a háta mögött áll, könnyen hiheti, hogy egy kezes csikóval van dolga. Futás közben, a hátsó lábak mozgása

– az egyik valamivel rövidebb, mint a másik – hasonló a ló vágtazásához. Az üsző egy jersey bikától és egy jersey keresztezésű tehéntől született, és L. L. A. Reeves úr tenyészetéből származik, a Wingham melletti Moorall Creek-ből. Az állat jó egészségnek örvend és szinte bármit megeszik.”

A Wagga Wagga városában kiadott Express 1934. február 3-i számában, kereken 12 évvel a glen elgin-i esetről szóló Inverell Times cikket követően, egy rövid cikk formájában számol be egy másik esetről „Torz csikó” címmel: „Szombaton, Uranában C. Thatcher úr farmján, egy igáskanca egy félig csikó, félig borjú korcsot ellett. Az állat feje és eleje lószerű volt, mellső lábai páratlan patában végződtek, de a mar vonalától egy hüvelyknyire az állat testének többi része a farkát és a patáit is beleértve, borjúra hasonlított.”

McCarthy megjegyzi, hogy az egyik esetben hiába mondták azt, hogy jersey bikától született a torz borjú, nem volt bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a bika előtt nem fedezte-e be egy csődör a tehenet. Továbbá azt is megjegyzi a fenti cikkek alapján, hogy „úgy tűnik, hogy egymástól távol álló fajok hibridjeinél gyakran fordulnak elő végtagokra kiterjedő fejlődési rendellenességek”.

